

авіап перевезень, питання міжнародно-правового регулювання повітряних перевезень набуває особливого значення і є важливим складником оновлення міжнародно-правової бази в даній галузі права. Оскільки авіап перевезення забезпечують вихід українських виробників на світовий ринок, також те, що значна частина населення обирає саме авіатранспорт для переміщення і всі аргументи, які були викладені вище, питання правового регулювання міжнародних перевезень є надзвичайно актуальним і потребує ґрунтовного правового забезпечення.

Література

1. Опришко В. Ф. Міжнародне економічне право: підручн. / В. Ф. Опришко. — 2-ге вид., перер. і допов. — К. : КНЕУ, 2003. — 311 с.
2. Безлюдько І. О. Договір перевезення вантажу повітряним транспортом за цивільним правом України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.03 « Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / І. О. Безлюдько. — К., 2005. — 20 с.

УДК 347.824(477)(043.2)

Амаш Н.О., д.ю.н., доцент,
Нероденко М.В., студент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРАВОВІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ УКРАЇНИ

Після того, як на світ з'явилися літальні апарати, здатні здійснювати польоти не тільки в межах держави, а й по всьому світу, які згодом дістали назву «повітряні судна», виникла нагальна потреба до їх правового регулювання та створення спеціальної нормативно-правової бази.

На мою думку, найважливішим аспектом у правовому регулюванні повітряних суден є сприяння безпеці їх використання та підвищення рівня обслуговування. У даному питанні нам значно допомагає Конвенція про міжнародну цивільну авіацію, яка регулює дане питання та змушує країни, які її прийняли, слідувати єдиним стандартам у цивільній авіації.

Дана Конвенція містить у собі ряд норм, які спрямовані на забезпечення діяльності цивільної авіації. Зокрема, такими є:

- при встановленні правил для власних повітряних суден держави зобов'язуються враховувати їх безпеку (ст. 46);
- з метою безпеки польоту від повітряних суден потрібно вимагати дотримуватись запропонованих маршрутів або одержувати спеціальний дозвіл на польоти (ст. 5);
- засоби аеронавігаційного забезпечення надають з метою безпеки й оперативності повітряних сполучень (ст. 15);
- політ безпілотного повітряного судна повинен контролюватися

таким чином, щоб не було небезпеки для цивільних повітряних суден (ст. 8);

– необхідно вживати відповідних заходів, якщо аеропорти або аеронавігаційні засоби недостатні для безпечного здійснення міжнародних повітряних сполучень (ст. 69) [1].

Посилаючись на чинний Повітряний кодекс України, ми можемо зазначити, що «безпека авіації – стан галузі цивільної авіації, за якого ризик завдання збитків людям чи майну знижується до прийняттого рівня у результаті безперервного процесу визначення рівня небезпеки і керування ним та утримується на такому рівні, або знижується далі, у сферах безпеки польотів, авіаційної безпеки, охорони навколишнього природного середовища, економічної безпеки та інформаційної безпеки».

Визначення авіаційної безпеки та безпеки польотів міститься в ст. 1 Повітряного кодексу України. «Авіаційна безпека - захист цивільної авіації від актів незаконного втручання, який забезпечується комплексом заходів із залученням людських і матеріальних ресурсів» (п. 2) ч. 1 ст. 1 зазначеного кодексу). А безпека польотів як складова частина безпеки авіації – «стан, за якого ризик шкоди чи ушкодження обмежений до прийняттого рівня» (п. 21) ч. 1 ст. 1 зазначеного кодексу) [2].

Варто зазначити, що у Повітряному кодексі України відсутні такі поняття, як «екологічна безпека», «економічна безпека» та «інформаційна безпека» цивільної авіації. Але, незважаючи на вищесказане, даний нормативно-правовий акт включає в себе не менш важливий розділ під назвою «Охорона навколишнього природного середовища», з якого ми можемо дізнатися, що екологічна безпека цивільної авіації – це дотримання суб'єктами авіаційної діяльності встановлених нормативів вмісту забруднюючих речовин у відпрацьованих газах та впливу фізичних факторів під час експлуатації повітряних суден на землі та в повітрі та інших об'єктів авіаційної діяльності.

Економічна та інформаційна безпека цивільної авіації займають особливе місце серед наукових обговорень. Згідно з ЗУ «Про основи національної безпеки України» вони виступають у ролі окремих галузей національної безпеки України [3].

Економічна безпека цивільної авіації знаходить своє вираження у декількох аспектах. Відтак, під цим поняттям варто розуміти:

- Економічну рентабельність використання літальних апаратів;
- інтегрований менеджмент повітряного руху та повітряного простору України, що виконується безпечно, економічно та ефективно шляхом надання засобів та безперервного обслуговування у взаємодії з усіма сторонами та із залученням бортових та наземних функцій;
- розроблення та втілення в життя плану стосовно фінансування авіаційної галузі [4].

Беручи до уваги науково-правову літературу, можемо визначити поняття інформаційної безпеки держави. Відтак, це стан її інформаційної

захищеності, при якій спеціальні інформаційні операції, акти зовнішньої інформаційної агресії, інформаційний тероризм, незаконне зняття інформації (за допомогою спеціальних технічних засобів) та комп'ютерні злочини не завдають суттєвої шкоди національним інтересам [5, с. 11.]

За допомогою вищезазначеного, ми можемо інтерпретувати це визначення до інформаційної безпеки цивільної авіації, під якою варто розуміти стан захищеності аеронавігації, безпеку польотів, а також повноту надання інформації стосовно обслуговування повітряного руху, при якому неправомірні спеціальні інформаційні дії щодо зняття інформації не завдають суттєвої шкоди діяльності авіаційним суб'єктам у процесі використання авіаційних об'єктів.

Література

1. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію, Чикаго, 1944 р.
2. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 р. № 3393-VI // Офіційний вісник України – 2011. – № 46. – Ст. 1881.
3. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003 р. № 964-I V// Відомості Верховної Ради України – 2003. – № 39. – Ст. 351.
4. Самойленко Ю., Григорчук М. Економічна безпека України: правовий аспект: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/3838/> – Назва з екрану.
5. Петрик В. М., Кузьменко А. М., Остроухов В. В. та ін. Соціально-правові основи інформаційної безпеки: навч посіб. / за ред. В. В. Остроухова. – К.: Росава, 2007. – 496 с.

УДК 347.82 (043.2)

Армаш Н.О., д.ю.н., доцент,

Савонік В. А., студент,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ІСТОРИЧНІ ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ДОКТРИНИ ПОВІТРЯНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ

Історичне формування повітряного права в Україні тривалий час не мало самостійного характеру, а було представлено правовою доктриною і практикою розвитку повітряного законодавства СРСР. І тільки за часів державної незалежності України спостерігається бурхливий розвиток її повітряного законодавства.

Враховуючи, що повітряне право, як міжнародне, так й внутрішньодержавне, мають вже свою історію, необхідно зазначити, що розвиток повітряного права в країнах світу відбувався разом з появою цивільної авіації та потребами у використанні повітряного простору. Але питання правової регламентації використання повітряного простору